

Det talte ord er gældende
**Taleseddel til Forsvarsudvalgets samrådsspørgsmål D
vedrørende forsvaret i Arktis
tirsdag den 13. november 2012**

Taleseddel

Spørgsmål D er stillet af Troels Lund Poulsen (V).

FOU samrådsspørgsmål D:

Ministeren bedes redegøre for, hvordan regeringen har tænkt sig at styrke forsvarets indsats i Arktis.

Besvarelse af samrådsspørgsmål D

- Jeg vil indlede med at sige, at regeringen, som det fremgår af regeringsgrundlaget, ser Arktis som et vigtigt fokusområde for Danmark. Således gælder denne politiske prioritering også forsvaret, hvis opgaver i det arktiske område allerede nu er vokset i størrelse og kompleksitet. En udvikling vi indtil videre, meget apropos, kun har set toppen af isbjerget af.
- Kongeriget Danmarks Arktisk Strategi, der blev offentliggjort sidste år, indeholder rigsfællesskabets overordnede hensigtserklæringer med hensyn til udviklingen i Arktis, men strategien oplister tillige en mængde konkrete initiativer. Det unikke ved denne strategi er, at den er blevet til i dialog og samarbejde mellem Grønland, Færøerne og Danmark, hvor alle implicerede myndigheder har fået mulighed for at bidrage til strategiens formulering. Således fremgår også forsvarets overordnede strategiske ambitioner i Arktis af teksten.
- Derudover oplister strategien et antal konkrete initiativer, som Forsvarsministeriet siden offentliggørelsen af strategien har arbejdet på at implementere.

Det talte ord er gældende
Taleseddel til Forsvarsudvalgets samrådsspørgsmål D
vedrørende forsvaret i Arktis
tirsdag den 13. november 2012

- Det siger sig selv, at Kongerigets Arktisk Strategi ikke kan udgøre en komplet og udtømmende liste over, hvordan vi i Kongeriget har tænkt os at møde forandringerne i Arktis. Strategien vil, som alle andre strategier, skulle tilpasses i takt med, at vi bliver klogere på de muligheder og udfordringer klimaforandringerne, og de deraf afledte effekter giver.
- Derfor har Forsvarsministeriet og forsvaret, siden strategien blev offentliggjort, arbejdet videre med at identificere nye konkrete tiltag, der kan styrke forsvarets opgaveløsning i Arktis.
- Forsvaret løser, som bekendt, en række opgaver i Arktis. De militære kerneopgaver består i fredstid af suverænitetshævdelse og overvågning, idet forsvaret tillige har ansvaret for dele af havmiljøopgaven omkring Grønland. Gennem sin tilstedeværelse i Arktis støtter forsvaret andre myndigheder i løsningen af et antal civilrelaterede opgaver, som eksempelvis indsættelse af enheder i eftersøgnings- og redningsoperationer, fiskeriinspektion, støtte til det civile beredskab, forskningsaktiviteter m.m.
- Opgaver der allerede i dag i større eller mindre grad er vokset i størrelse og kompleksitet sammenlignet med tidligere.
- Som I ved, forhandler vi i øjeblikket om indgåelse af en ny politisk aftale på forsvarsområdet. Uden at røbe for meget, kan jeg godt sige, at forsvarets fremtidige opgaveløsning i Arktis spiller en vigtig rolle i regeringens oplæg til en aftale. Når det er sagt, er jeg sikker på, at I kan forstå, at jeg ikke kan komme nærmere ind på konkrete forslag i vores oplæg

Det talte ord er gældende
Taleseddel til Forsvarsudvalgets samrådsspørgsmål D
vedrørende forsvaret i Arktis
tirsdag den 13. november 2012

før forhandlingerne er tilendebragt, og vi har en ny aftale på plads.

- Der er bred politisk enighed om, at der skal spares 2,7 mia. kr. inden for forsvarsområdet. Besparelser der på den ene eller anden måde vil få konsekvenser og kunne mærkes i alle dele af forsvaret.
- På trods af disse omfattende besparelser, er det regeringens klare overbevisning, at det vil være uansvarligt og uklogt ikke at prioritere forsvarets indsats i Arktis.
- Men den ekstra indsats skal håndteres klogt, så vi får mest forsvar for pengene. Det skylder vi også alle de steder, hvor der skal gennemføres besparelser.
- Så når regeringen ønsker, at rette fokus mod Arktis, er det selvsagt vigtigt for os, at kommende tiltag er gennemtænkte, så vi sikrer, at ressourcerne anvendes bedst muligt.
- Det fremgår allerede af indeværende forsvarsforlig, at der skal gennemføres en omfattende analyse af forsvarets fremtidige opgaveløsning i Arktis. Denne analyse, som inden længe vil blive iværksat, ser jeg som et vigtigt redskab i arbejdet med at sikre en klog anvendelse af ressourcerne, idet analysen netop har til formål at afdække, hvilke dele af forsvarets indsats i Arktis, der skal prioriteres.
- I den sammenhæng skal vi i den nærmere fremtid tillige se på mulighederne for at indgå flere og nye multinationale, tværministerielle og civile

Det talte ord er gældende
Taleseddel til Forsvarsudvalgets samrådsspørgsmål D
vedrørende forsvaret i Arktis
tirsdag den 13. november 2012

samarbejder på det arktiske område, ligesom mulighederne for at anvende nye teknologier, som eksempelvis satellitter og droner, skal undersøges.

- Vi er dog, som jeg tidligere nævnte, allerede nu i gang med at implementere flere initiativer, som vil styrke forsvarets indsats i Arktis.
- Eksempelvis deltog jeg i forrige uge i åbningen af Arktisk Kommando i Nuuk, hvor de to, nu tidligere, kommandoer i Grønland og på Færøerne blev sammenlagt i én. Ved at omlægge den nordatlantiske kommandostruktur på denne måde, har vi gjort indsættelsen af enheder mere fleksibel, hvormed det nu er blevet lettere at koordinere enhedernes operative virke samt om nødvendigt lægge tyngde i ansvarsområdet. Dette er et godt eksempel på, hvordan vi kan optimere kapaciteternes anvendelsesgrad uden af det i princippet koster penge – ja, faktisk vil vi fremadrettet spare penge på denne løsning.
- Derudover er forsvaret i samarbejde med myndigheder under Justitsministeriet, Transportministeriet og Erhvervs- og Vækstministeriet ved at afdække mulighederne for at optimere samarbejdet mellem de tre redningscentraler for henholdsvis sø, luft og land i Grønland. Dette vil forventeligt også højne den operative effekt af indsatsen på eftersøgnings- og redningsområdet.
- Forsvarsministeriets myndigheder arbejder tillige med at udvikle et koncept for en arktisk beredskabsstyrke bestående af eksisterende kapaciteter fra hele koncernen, som i begrænset tid og område kan indsættes til

Det talte ord er gældende
Taleseddel til Forsvarsudvalgets samrådsspørgsmål D
vedrørende forsvaret i Arktis
tirsdag den 13. november 2012

styrkelse af forsvarets kapaciteter i Arktis.

- Hvilket bringer mig hen til, at forsvaret i september måned i år planlagte og gennemførte den hidtil største multinationale eftersøgnings- og redningsøvelse i Arktis. Øvelsen havde bl.a. til formål at øve koordinationen mellem de otte arktiske nationer. Øvelsen udspringer af SAR-aftalen, som sidste år blev indgået mellem de otte lande i regi af Arktisk Råd.
- I forbindelse med øvelsen høstede forsvaret, hjemmeværnet og Beredskabsstyrelsen de indledende erfaringer med indsættelse en arktisk beredskabsstyrke.
- Dette afslutter min besvarelse af spørgsmål D.

Det talte ord er gældende
Taleseddel til Forsvarsudvalgets samrådsspørgsmål E
vedrørende Arktis
tirsdag den 13. november 2012

Taleseddel

Spørgsmål E er stillet af Troels Lund Poulsen (V).

FOU samrådsspørgsmål E

Ministeren bedes redegøre for, om - og i hvilket omfang - regeringen har planer om at fremme rekrutteringen af grønlandsk arbejdskraft til forsvarets installationer i Grønland.

Besvarelse af samrådsspørgsmål E

- Jeg ser meget gerne, at grønlænderne får mulighed for at bidrage til deres egen sikkerhed. En måde at møde dette på er at fremme rekrutteringen af grønlandsk arbejdskraft til forsvarets installationer i Grønland.
- Vi har allerede iværksat tiltag med dette for øje.
- Eksempelvis giver placeringen af Arktisk Kommando i Nuuk gode muligheder for ansættelse af lokal arbejdskraft i de civile funktioner ved hovedkvarteret.
- Jeg har netop besøgt den nyåbnede Arktisk Kommando og ved derfor også, at der allerede er ansat grønlandske borgere ved kommandoen. Men det er klart, at lokalt ansatte også skal opfylde de krav, der ligger i en given stilling.
- Mere bredt vil jeg tilføje, at forsvaret som andre offentlige institutioner tilstræber at afspejle det omgivende samfund. Dette fremgår også af Kongerigets strategi for Arktis.
- Som det også fremgår af den arktiske strategi, er det dansk-grønlandsk ønske, at grønlandske borgere i højere grad end i dag inddrages i forsvarets opgaver og får mulighed for at få nytte af forsvarets brede udbud af uddannelser.
- Forsvaret vil derved også i højere grad kunne drage nytte af de grønlandske borgeres lokalkendskab i løsningen af opgaver i det arktiske.

Det talte ord er gældende
Taleseddel til Forsvarsudvalgets samrådsspørgsmål E
vedrørende Arktis
tirsdag den 13. november 2012

- Kongerigets strategi for Arktis indeholder derfor en række initiativer, der skal undersøge mulighederne for øget inddragelse af den grønlandske befolkning i forsvarets opgaver i Arktis.
- Mulighederne for gennemførelse af målrettede oplysnings- og rekrutteringskampagner og oprettelse af skræddersyede uddannelser vil også blive undersøgt.
- Som bekendt er Center for Militære Studier af forsvarsforligskredsen blevet bedt om at undersøge, hvorledes den grønlandske befolkning i højere grad kan inddrages i varetagelsen af Kongerigets opgaver i Arktis.
- Da der er en vis sandsynlighed for overlap mellem centerets analyse og de analyser, som Forsvarsministeriet skal gennemføre i medfør af den arktiske strategi, vil ministeriet have en tæt dialog med Center for Militære Studier i hele forløbet.
- Det er klart, at også Grønlands Selvstyre vil blive inddraget i det kommende analysearbejde.
- Som tidligere nævnt forventer jeg, at forsvarets fremtidige opgaveløsning i Arktis kommer til at spille en fremtrædende rolle i en kommende forsvarsaftale. Når der er indgået en forsvarsaftale, vil analysearbejdet vedrørende øget inddragelse af grønlandske borgere i forsvarets opgaveløsning mv. sættes i gang.
- Det afslutter min besvarelse af spørgsmål E.